

LAUSUNTOPYYNTÖ/ ETELÄ-POHJANMAAN ELY-KESKUS, DNRO EPOELY/629/2020

Ymp § 26 *Valmistelija rakennustarkastaja Jyri Harju, puh. 040 848 8243 tai jyri.harju@perho.com.*

Etelä-Pohjanmaan ely-keskus on toimittanut Perhon ympäristölautakunnalle selvityspyynnön (Dnro EPOELY/629/2020) ”Selvityspyyntö maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen valvonnasta Perhon kunnan tilalla [REDACTED]”.

Selvitys on pyydetty toimittamaan 17.6.2021 mennessä. Selvityspyyntö on esityslistan oheismateriaalina.

Lisätietoja asiasta/päätöksestä antaa rakennustarkastaja Jyri Harju, puh. 040 848 8243 tai jyri.harju@perho.com.

Ehdotus: Perhon ympäristölautakunta lausuntoon toteaa seuraavaa:

1. Tilan omistaa [REDACTED], ei Perhon kunta, kuten selvityspyynnöstä voi tulkita.
2. Suunnittelupalvelu [REDACTED] on mitannut vuoden 2020 ottamismäärän gps-laitteella, eli kartoittanut ottamisalueen reunat ja pohjan, ja tältä pohjalta laskenut ottamismäärän (verrannut ottamisaluetta ottamissuunnitelman yhteydessä tehtyyn ottamisalueen pintakartoitukseen). Gps-mittaus ilmoittaa ottamisen suuruusluokan eikä ole täysin tarkka tieto. Tässä mittauksessa on huomioitu louhoksen pohjalla oleva irroitettu louhe, jota ei ole murskattu. Tarkka ottamismäärä selviää louhinta- ja murskauspöytäkirjoista. Luvan haltija on tehnyt Notto-ilmoituksen murskauspöytäkirjoista perusteella. Tästä johtuu ero suoritettujen mittauksen ja ottamismääräilmoituksen välillä.
3. Alueella on pidetty alkukatselmus luvan myöntämistä edeltävänä päivänä 17.3.2020, jolloin aloitusoikeus on myönnetty ehdollisena. Alkukatselmuksessa on todettu, että ottaminen voidaan aloittaa, mikäli ympäristölautakunta myöntää maa-aines- ja ympäristöluvan 18.3.2020 pidettävässä kokouksessaan ja ottamisessa noudatetaan lupapäätöksen lupaehtoja. Alkukatselmuksessa todettiin korkeuskiintopisteet ja nurkkapaalut ja todettiin mm., että ottamisen aikaset jyrkänteet tulee merkitä aluksi vähintään lippusiimoin ja varoitusmerkein. Lupapäätös myönnettiin 18.3.2020 § 17 aloitusoikeudella muutoksenhausta huolimatta ja pykälä tarkistettiin heti kokouksessa.
4. Lupakohdat 12, 15 ja 18 koskevat pölyn leviämisen estämistä.
  - lupamääräyksessä 12 on todettu, että ”kallionporauksessa käytettävät porausvaunut on tarvittaessa pölyämisen estämiseksi oltava varustettu pölynkeräyslaitteilla”.
  - lupamääräyksessä 15 on todettu, että ”alueella, jossa työkoneet liikkuvat on pölyäminen tarvittaessa estettävä vesikastelulla. Pölynsidontaan ei saa käyttää ympäristölle haitallisia kemikaaleja”.
  - lupamääräyksessä 18 on todettu ”lähimmässä häiriintyvässä kohteessa laitoksen ja siihen liittyvien toimintojen yhteinen pölyn leijumapitoisuus ei saa ylittää kahden tunnin keräysaikana arvoa 0,4 mg/m³. Teitä on sateettomina aikoina tarvittaessa kastettava pölyämisen estämiseksi.

Pölyn sidonta on ollut ehdollinen, koska lähin asutus sijaitsee yli 500 m:n päässä. Jos pölyämisestä aiheutuu haittaa (pölyn leijumapitoisuus ylittää kahden tunnin keräysaikana arvoa 0,4 mg/m³.), tulee pölynleviämistä estää lupakohtien 12, 15 ja 18 mukaisesti.

██████████ on ilmoittanut murskauksen loppuvaiheessa murskaamisesta aiheutuvasta pölyhaitasta. Hänen mukaansa tuuli on kuljettanut murskauspölyä Vehmassuontien suuntaan. Rakennustarkastaja on tehnyt Vehmassuon alueella tarkastuskierroksen 18.8.2020 eikä ole havainnut alueella pölyhaittaa.

Viimeisenä murskauspäivänä 20.8.2020 ██████████ ilmoitti rakennustarkastajalle uudelleen pölyhaitasta ja rakennustarkastaja teki uuden tarkastuskierroksen Vehmassuon alueella, eikä havainnut alueella pölyhaittaa. Tarkastuskäynnin yhteydessä ██████████ tuli autolla vastaan ja soitti rakennustarkastajalle. ██████████ kertoi ottavansa yhteyttä ely-keskukseen, mikäli kunta ei puutu asiaan. Alueelle olisi teetetty pölyn leijumapitoisuusmittaus, mikäli alueella olisi havaittu pölyhaittaa. Kukaan muu alueen asukkaista ei ole ilmoittanut missään vaiheessa pölyhaitasta.

██████████ tekemän ilmoituksen myötä (ilmoitus maa-aines- ja ympäristöluvan lupaehtojen rikkomisesta) rakennustarkastaja soitti kahdelle Vehmassuontien kiinteistön omistajalle ja tiedusteli ovatko he havainneet alueella murskauksesta aiheutuvaa pölyhaittaa. Molemmat vastasivat, että eivät ole havainneet pölyhaittaa.

5. Maa-ainesluvan mukaista kokonaisottamismäärää 50 000 k-m³ ei ole ylitetty. Ottamissuunnitelmassa on mainittu vuotuinen otto 5000 k-m³. Vuotuinen otto on keskimääräinen ottamismäärä vuodessa, eli kokonaisottamismäärä/lupa-aika. Vuotuinen ottamismäärä vaihtelee materiaalimenekin mukaisesti, eli jonain vuotena ei välttämättä louhita ollenkaan.
6. ██████████ ovat ilmoittaneet rakennustensa vaurioista puhelimitse rakennustarkastaja Jyri Harjulle. Tämän jälkeen rakennustarkastaja ja tekninen johtaja ovat käyneet toteamassa rakennuksissa näkyvät halkeamat. Asiasta on ilmoitettu myös louhintaurakoitsija ██████████ joka on teettänyt louhinnasta oman asiantuntijaraporttinsa.

Rakennustarkastaja on tilannut konsulttiarvion vaurioista Kalliotekniikka Consulting Engineers Oy:ltä. Kalliotekniikan raportin perusteella vauriot eivät johdu ██████████ louhoksella suoritetuista räjäytyksistä. Kalliotekniikan suorittaman konsulttiraportin on maksanut Perhon kunta. ██████████ ovat kyseenalaistaneet raportin mm. käytettyjen räjähdeainemäärien ja louhintamäärien osalta. Rakennustarkastaja on kehottanut heitä tekemään poliisille tutkintapyyntö, mikäli epäilevät asiassa rikosta. Poliisi on tehnyt päätöksen, ettei lähde asiaa tutkimaan. Kalliotekniikan tekemä raportti on ollut poliisin käytettävissä.

7. ██████████ on tehnyt ympäristölautakunnalle 27.1.2021 päivätyn ilmoituksen koskien ██████████ louhoksen maa-aines- ja ympäristölupaehtojen laiminlyöntiä. ██████████ on toimittanut ilmoituksen ympäristölautakunnalle kirjeitse 27.1.2021 pidetyn kokouksen yhteydessä. Ilmoituksen johdosta rakennustarkastaja ja tekninen johtaja ovat tehneet tarkastuskäynnin louhokselle 3.2.2021 (tarkastusmuistio liitteenä). Tarkastuksen yhteydessä todettiin mm., että luvan haltija oli ryhtynyt turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin asentamalla varoitustauluja sekä rajannut alueen lippusiimalla.

Ympäristölautakunta on käsitellyt ko. ilmoituksen 3.3.2021 pidetyssä kokouksessaan

(pöytäkirjaote liitteenä). Lautakunta totesi mm., että luvan haltija on ryhtynyt turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin, eikä luvan perumiseen ole perusteita. [REDACTED] on valittanut tästä lautakunnan päätöksestä (3.3.2021 § 13) Vaasan hallinto-oikeuteen.

Ottamisalueelle on tehty uusintatarkastus 4.5.2021 (muistio liitteenä). Luvan haltija ilmoitti, että on tehnyt louhoksen ympärille maavallin, jonka ympäristölautakunta on hyväksynyt turvarakenteeksi 3.3.2021 § 13. Katselmuksella todettiin louhoksen turvarakenteiden olevan vaatimusten mukaisella tasolla. Louhos oli muutenkin asianmukaisessa kunnossa.

8. Lautakunta on todennut, että mikäli hallinto-oikeus ei aseta maa-ainestenottoaluetta toimenpidekieltoon, voidaan maa-ainesten ottamistoimintaa jatkaa lupaehtojen mukaisesti. Toiminnan pölyvaikutuksia tullaan seuraamaan jatkossakin ja tarvittaessa, jos havaitaan pölyn leviävän asutuksen läheisyyteen, teetetään pölymittauksia, mikäli epäillään pölyn leijumapitoisuuden ylittävän annetut raja-arvot.

Luvan haltijaa on kehoitettu asettamaan jatkossa tärinämittarit myös lähimmän asutuksen läheisyyteen. Ottamisalue, kuten muutkin ottamisalueet, mitataan vuosittain loppuvuodesta. Ottamisalueiden säännölliseen valvontaan pyritään varaamaan nykyistä enemmän resursseja.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että jäsenet Antti Isomöttönen ja Mika Kellokoski ilmoittivat esteellisyytensä (Hallintolaki 28 § 1 mom.) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että pöytäkirja luettiin, tarkistettiin ja hyväksyttiin heti kokouksessa tämän pykälän osalta.
